

Agatha Christie

Oglinda prevestitoare

N-am nici o explicație pentru această povestire. N-am nici o teorie cu privire la cauzele și împrejurările ei. E doar un lucru care s-a întâmplat.

Totuși, mă întreb câteodată câte lucruri s-ar fi schimbat dacă s-ar fi observat atunci acel singur detaliu esențial a cărui importanță nu am apreciat-o decât mulți ani mai târziu. Dacă l-aș fi observat, ei bine, cursul a trei vieți ar fi fost cu totul altul. Într-un fel, acesta-i un gând înfricoșător.

Pentru început, trebuie să mă întorc în vara anului 1914, chiar înainte de izbucnirea războiului, când m-am dus la Badgeworthy cu Neil Carslake. Cred că Neil era cel mai bun prieten al meu. Îl cunoscusem și pe fratele său, Alan, dar nu la fel de bine. Pe Sylvia, sora lor, n-o văzusem niciodată. Ea era cu doi ani mai mică decât Alan și cu trei decât Neil. De două ori, în timp ce am fost împreună la Universitate, m-am dus să petrec o parte din vacanță la Badgeworthy și de două ori ceva s-a întâmplat. Așa se face că aveam 23 de ani când am văzut prima dată casa lui Neil și Alan. Urmam să fim un grup mare acolo. Sora lui Neil, Sylvia, tocmai se logodise cu un individ numit Charles Crawley. El era, așa zicea Neil, cu mult mai în vârstă decât ea, dar un tip foarte de treabă și pe deasupra înstărit.

Îmi amintesc că am sosit pe la ora șapte seara. Fiecare s-a dus în camera lui să se îmbrace pentru cină.

Neil m-a condus la a mea. Badgeworthy era o casă veche atrăgătoare, cam dărăpănată. Fusesse extinsă la întâmplare în ultimele trei secole și era plină de trepte înguste în sus și în jos și de scări neașteptate. Era tipul de casă în care nu era ușor să-ți găsești camera. Țin minte că Neil mi-a promis că vine să mă ia când avea să coboare la cină. Mă simțeam puțin timorat la ideea de a mă întâlni, pentru prima dată, cu părinții săi. Îmi amintesc că i-am spus râzând că era o casă în care te așteptai să întâlnești fantome pe culoare și el mi-a zis, într-o doară, că se vorbea că locul ar fi bântuit, dar nimeni nu văzuse vreodată ceva și nici nu știa ce formă ar fi putut lua fantoma.

Apoi pleacă grăbit și eu m-am apucat să-mi scot din valize hainele de seară. Familia Carslake nu era bogată; ea se ținea cu dinții de casa asta veche, dar nu mai erau servitori care să-ți despacheteze lucrurile sau vreun valet pentru fiecare.

Ei bine, tocmai ajunsesem în stadiul de a-mi lega cravata. Stăteam în fața oglinzii. Îmi vedeam fața, umerii și în spatele lor peretele camerei – o bucată simplă de perete care încadra o ușă – și tocmai când terminasem de aranjat cravata, am observat că ușa se deschidea. Nu știu de ce nu m-am întors, cred că ăsta ar fi fost lucrul cel mai natural; oricum, n-am făcut-o. Am privit cum ușa se deschidea ușor și în timpul ăsta am observat camera de dincolo.

Era un dormitor, o cameră mai mare ca a mea, cu două paturi alăturate și, deodată, mi-am reținut răsuflarea. Pentru că lângă unul dintre aceste paturi era o fată și la gâtul ei mâinile unui bărbat care o împingea cu forța pe spate, strângând-o în așa fel încât tânăra să se sufoce încet.

Nu exista nici o posibilitate să greșesc. Ceea ce vedeam era perfect clar. Ceea ce se întâmpla era crimă.

Puteam vedea bine fața fetei, părul ei auriu, strălucitor, agonia care-i cuprinsese chipul său frumos ce se colora treptat în roșu-vânăt. De la bărbat îi puteam zări spinarea, mâinile și o cicatrice care pornea de pe obrazul stâng și se lăsa în jos pe gât.

Îți ia ceva timp să povestești, dar, în realitate, doar o clipă, două au trecut cât am privit stupefiat. Apoi m-am răsucit să sar în ajutor... Și peretele din spatele meu, peretele reflectat în oglindă nu-mi înfățișă decât o garderobă din mahon în stil victorian. Nici o ușă deschisă, nici o scenă de violență. M-am răsucit spre oglindă. Ea reflecta numai garderoba...

M-am frecat la ochi. Apoi am străbătut camera, am încercat să trag garderoba și în momentul acela Neil a intrat pe cealaltă ușă dinspre coridor, întrebându-mă ce dracu vreau să fac.

Trebuie să mă fi crezut puțin sărit de pe fix când m-am întors spre el și l-am întrebat dacă exista o ușă în spatele garderobei. El mi-a răspuns că da, exista o ușă care ducea în camera vecină. l-am cerut să-mi spună cine locuia întrânsa și el mi-a precizat că o familie Oldam – maiorul Oldam și soția sa. Atunci l-am mai chestionat dacă doamna Oldam era foarte blondă și s-a răstit că era brunetă, ceea ce m-a determinat să mă tem că începusem să mă fac de râs. Mi-am revenit, i-am dat niște explicații vagi și am coborât împreună. Mi-am spus că trebuie să fi avut un fel de halucinații și m-am simțit, în general, cam rușinat și cam dobitoc.

Și-atunci... Și-atunci Neil a spus: „Sora mea Sylvia” și eu mă uitam la fața frumoasă a fetei pe care tocmai o văzusem cum cineva o strangula ca s-o omoare și i-am fost prezentat logodnicului ei, un bărbat înalt, brunet cu o cicatrice pe partea stângă a feței.

Ei bine, asta este. Aș vrea să vă gândiți și să-mi spuneți ce ați fi făcut în locul meu. Iată fata, aceeași fată și bărbatul pe care-l văzusem sugrumând-o și ei urmau să se căsătorească peste o lună...

Aveam sau nu o viziune profetică a viitorului? Vor veni Sylvia și soțul său aici, cândva, peste ani și li se va da camera aceea (cea mai bună pentru musafiri), iar scena la care fusesem martor va avea loc, din păcate, cu adevărat?

Ce puteam face? Dar puteam face ceva? Mă va crede cineva – Neil sau chiar fata – mă vor crede?

Am cercetat problema pe toate fațetele în săptămâna cât m-am aflat acolo. Să vorbesc sau nu? Și aproape imediat s-a ivit o altă complicație. M-am îndrăgostit de Sylvia Carslake din prima clipă în care am văzut-o... O doream mai mult decât orice pe pământ... Și într-un fel asta mi-a închis gura.

Și, totuși, dacă nu spuneam nimic, Sylvia avea să se mărite cu Charles Crawley și Crawley ar fi ucis-o...

Așa că în ziua dinaintea plecării, i-am mărturisit totul. Mă așteptam să mă creadă paranoic sau cam așa ceva, dar am jurat solemn că văzusem lucrurile exact cum i le povestisem și că simțeam că, dacă ea era hotărâtă să se căsătorească cu Crawley, era de datoria mea să-i aduc la cunoștință strania mea experiență.

A ascultat foarte liniștită. A fost ceva în ochii ei ce nu am înțeles. Nu s-a supărat deloc. Când am terminat doar mi-a mulțumit pe un ton grav.

Repetam întruna ca un smintit: „Am văzut. Am văzut cu adevărat” și ea a zis: „Sunt sigură dacă îmi spui. Te cred.”

Ei bine, concluzia este că am plecat fără să știu dacă făcusem bine sau mă dădusem în spectacol și, o săptămână mai târziu, Sylvia a rupt logodna cu Charles Crawley.

După aceea izbucni războiul și n-am avut răgaz să mă gândesc la altceva. O dată sau de două ori, când am fost în permisie, am întâlnit-o pe Sylvia, dar am încercat, pe cât mi-a fost posibil, s-o evit.

O iubeam și o doream la fel de mult ca la început, dar simțeam, într-un fel, că trebuia să-mi ascund sentimentele. Datorită mie ea rupsesse logodna cu Crawley și îmi tot repetam în sinea mea că-mi puteam justifica acțiunea întreprinsă doar adoptând o atitudine rece și distantă.

Apoi, în 1916, Neil a căzut în război și mi-a revenit mie sarcina să-i povestesc Sylviei ultimele sale clipe. Nu puteam rămâne în relații formale după asta. Sylvia îl adorase pe Neil și el fusese cel mai bun prieten al meu. Îmi era atât de dragă văzând-o cât suferă, atât de dragă... Abia am izbutit să-mi țin gura și am plecat din nou, rugându-mă ca un glonte să pună capăt întregului meu chin. Viața fără Sylvia nu avea nici un rost.

Dar n-a fost să fie nici un glonte cu numele meu pe el. Unul era să mă doboare trecându-mi pe sub urechea dreaptă și altul a ricoșat din cauza tabacherei din buzunar, dar am supraviețuit nevătămat. Charles Crawley a fost ucis pe câmpul de bătaie la începutul lui 1918.

Într-un fel, asta a schimbat situația. Am fost lăsat la vatră în toamna lui 1918, chiar înainte de încheierea armistițiului, m-am dus direct la Sylvia și i-am spus că o iubesc.

N-aveam mari speranțe ca ea să țină imediat la mine așa încât m-ați fi doborât cu un deget când m-a întrebat de ce nu-i spusese până atunci. Am bolborosit ceva despre Crawley și ea a zis: „Dar ce ai crezut când am sfârșit-o cu el?” Atunci mi-a mărturisit că se îndrăgostise de mine exact ca eu de ea – chiar din prima clipă.

I-am povestit că am crezut că-și rupsesse logodna din cauza celor ce-i relatasem, dar a râs cu dispreț, spunând că atunci când iubești un bărbat nu poți fi atât de lașă, ne-am reamintit împreună de acea veche viziune de-a mea și am convenit că era ciudată și cu asta basta.

Ei bine, nu am prea multe de povestit despre perioada care a urmat. Sylvia și cu mine ne-am căsătorit și eram foarte fericiți. Dar mi-am dat seama, de îndată ce a fost cu adevărat a mea, că nu eram destinat să fiu cel mai bun dintre soți. O iubeam pe Sylvia din toată inima, dar eram gelos, absurd de gelos pe oricine, chiar și numai dacă îi zâmbea cuiva. La început, asta a amuzat-o, cred că i-a plăcut chiar. Dovedea, cel puțin cât de credincios îi eram.

În ceea ce mă privește, înțelegeam destul de bine și fără să mă înșel că mă puneam nu numai într-o lumină proastă, dar periclitam liniștea și fericirea vieții noastre conjugale. Știam, dar nu mă puteam schimba. Ori de câte ori Sylvia primea o scrisoare pe care nu mi-o arăta mă întrebam de la cine e. Dacă râdea și vorbea cu vreun bărbat deveneam morocănos și-o urmăream cu privirea.

După cum spuneam, la început Sylvia a râs de mine. Credea că este o glumă nemaipomenită. Apoi, gluma nu i s-a mai părut așa de nostimă. În cele din urmă, a încetat să o mai considere așa...

Și treptat, a început să se îndepărteze de mine. Nu în vreun fel fizic, dar își ascundea gândurile. Nu mai știam la ce meditează. Era blândă dar tristă, cu mintea dusă departe.

Încetul cu încetul, mi-am dat seama că nu mă mai iubea. Dragostea ei murise și eu fusesem cel care i-o ucisese...

Următorul pas a fost inevitabil, m-am trezit așteptându-l, îngrozindu-mă de el...

Atunci Derek Wainwright intră în viața noastră. Poseda toate calitățile pe care eu nu le aveam. Era inteligent și vorbea înțelept. Era și frumos – sunt forțat să o recunosc – un băiat, într-adevăr, excelent. Îndată ce l-am văzut, mi-am zis: „Acesta-i bărbatul potrivit pentru Sylvia...”

Ea a luptat împotriva sentimentului. Știu că s-a luptat... Dar nu i-am dat nici un ajutor. Nu puteam. Eram închistat în rezerva mea morocănoasă, întunecoasă. Sufeream îngrozitor și nu puteam să întind un deget să mă salvez. N-am ajutat-o. Am făcut lucrurile să meargă și mai rău. Într-o zi m-am descărcat în fața ei, jignind-o în mod sălbatic și fără motiv. Eram aproape nebun de gelozie și de supărare. Lucrurile pe care i le-am spus erau crude, neadevărate și știam, în timp ce le rosteam, cât de crude și neadevărate erau. Și totuși mi-a făcut o plăcere diabolică să i le arunc în față...

Îmi aduc aminte cum Sylvia s-a înroșit și s-a chircit...

O împinsesem până la marginea a ceea ce putea să îndure.

Țin minte că a spus: „Asta nu poate continua...”

Când m-am întors în seara aceea, casa era goală – goluță. Am găsit un bilet în maniera obișnuită.

În el îmi scria că mă părăsește pentru totdeauna. Că se duce la Badgeworthy pentru o zi sau două. Că după aceea se va duce la singura

persoană care o iubea și avea nevoie de ea. Trebuia să consider că asta era sfârșitul.

Presupun că până atunci nu crezusem cu adevărat în propriile mele bănuieli. Această confirmare negru pe alb a celor mai rele temeri ale mele m-au înnebunit de tot. M-am repezit la Badgeworthy după ea cât de repede a putut să mă ducă mașina.

Îmi amintesc că abia își schimbase rochia pentru cină când am năvălit în cameră. Îi văd fața tresărind, frumoasă, speriată.

I-am spus: „Niciunul în afară de mine n-o să te aibă vreodată. Niciunul.”

Și-am prins-o cu mâinile de gât și-am împins-o pe spate.

Deodată am văzut reflectarea noastră în oglindă. Sylvia sufocându-se, pe mine strângându-o și cicatricea de pe obraz unde glonteile mă atinsese sub urechea dreaptă.

Nu, n-am omorât-o. Acea revelație bruscă m-a paralizat, i-am dat drumul și am lăsat-o să cadă pe podea.

Și-atunci, am clacat. Și ea a început să mă mângâie... Da, ea mă mângâia.

I-am povestit totul și ea mi-a spus că prin cuvintele „singura persoană care o iubea și avea nevoie de ea” se referise la fratele ei, Alan... Ne-am destăinuit unul altuia în noaptea aceea și nu cred că, din acel moment, ne-am mai îndepărtat vreodată unul de altul...

E un gând ciudat care să te însoțească toată viața – acela că prin voia Domnului și a unei oglinzi, cineva ar putea fi ucigaș...

Un lucru a murit în noaptea aceea – gelozia infernală de care suferisem atâta timp...

Câteodată stau și mă întreb: Să presupunem că n-aș fi făcut greșeala aceea inițială, cu cicatricea de pe obrazul stâng, când, în realitate, era pe cel drept, inversată de oglindă... Aș fi fost eu atât de sigur că bărbatul era Charles Crawley? Aș fi avertizat-o pe Sylvia? Ar fi ea căsătorită cu mine sau cu el?

Sau trecutul și viitorul sunt totuna?

Sunt un om simplu și n-am pretenția să înțeleg aceste lucruri, dar am văzut ceea ce am văzut și datorită celor văzute, Sylvia și cu mine suntem împreună, după expresia tradițională, până când moartea ne va despărți. Poate și după aceea...

SFÂRȘIT